

На основу члана 40 Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 – исправка, 108/2013, 142/2014, 68/2015 – др.закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 138/2022 и 118/2021-др.закон и 92/2023) и Упутства за припрему Одлуке о буџету локалне власти за 2025. годину и пројекцијама за 2026. и 2027. годину, Одељење за буџет и финансије Општинске управе општине Осечина доноси

УПУТСТВО ЗА ПРИПРЕМУ ОДЛУКЕ О БУЏЕТУ ОПШТИНЕ ОСЕЧИНА ЗА 2025. ГОДИНУ И ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2026. И 2027. ГОДИНУ

У складу са чланом 41 Закона о буџетском систему, на основу овог упутства, директни и индиректни корисници средстава буџета локалне власти припремају предлог финансијског плана за 2025. годину, са пројекцијама за 2026. и 2027. годину и достављају га локалном органу управе надлежном за финансије.

Унапређење буџетског процеса кроз примену програмског буџетирања представља део реформе управљања јавним финансијама којим се ставља нагласак на утврђивање приоритета и оптимизацију потрошње у циљу подстицања привредног раста и ефикасног пружања квалитетних услуга јавне управе.

Упутство за израду програмског буџета, као и Анекс 5 којим је дефинисана униформна програмска структура буџета ЈЛС за израду одлуке о буџету ЈЛС за 2025. годину и документ који садржи циљеве програма и програмских активности и листу униформних индикатора могу се наћи на сајту Министарства финансија (www.mfin.gov.rs).

1) ОСНОВНЕ ЕКОНОМСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ И СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ БУЏЕТА ЗА 2025. ГОДИНУ

Правци фискалне политике у 2025. години

Координиране мере фискалне и монетарне политике захваљујући којима је у претходном периоду очувана макроекономска стабилност и креиране резерве за случај шокова, заједно са широко распросрањеним СДИ и убрзаном изградњом инфраструктуре, омогућили су привреди да успешно амортизије ефекте вишедимензионалне кризе која траје већ четири године. Економска активност је у 2023. години наставила да расте по стопи од 2,5% што је у потпуности у складу са иницијалном пројекцијом Министарства финансија. Након нешто споријег раста у првој половини године, економска активност је убрзала у трећем и четвртном кварталу и међугодишње посматрано била је већа за 3,6% и 3,8% респективно. Убрзању економске активности у другој половини допринело је попуштање инфлаторних притисака и раст реалног расположивог дохотка становништва, као и снажнији раст инвестиционе активности. Посматрано са производне стране, убрзању привреде у другој половини 2023. године највише су допринеле услужне делатности и индустријска производња, уз наставак стабилног раста грађевинарства и пољопривреде. Инфлација је од априла претходне године на силазној путањи и већ се у октобру 2023. године вратила на једноцифрен ниво.

Макроекономска кретања почетком 2024. године генерално су повољнија од очекиваних. Полазећи од текућих трендова у погледу кретања привредне активности, узимајући у обзир донете мере економске политике, као и ефекте наставка реализације инфраструктурних пројеката додатно подржаних новим инвестиционим циклусом у оквиру програма „Скок у будућност – Србија 2027, уз уважавање економских изгледа најважнијих спољнотрговинских партнера, Министарство финансија очекује БДП у 2024. години од 3,8% што је ревизија навише за 0,3 п.п. у односу на претходну пројекцију, док се у 2025. години очекује убрзање на 4,2%. Међугодишња инфлација је наставила да успорава и у априлу 2024. године је износила 5,0%. Наставак смањења инфлације очекује се и у наредном периоду и у границе циља требало би да се врати средином године, а њено приближавање централној вредности циља очекује се крајем године, уз наставак кретања око тог нивоа у средњем року. Томе ће допринети ефекти претходног заостравања монетарних услова, успоравање увозне инфлације, још увек ниска екстерна тражња, као и наставак смањења инфлационих очекивања.

Основне макроекономске претпоставке за 2025. годину

	2024.	2025.
БДП, млрд РСД	8.946,2	9.628,9
Стопа номиналног раста БДП, %	9,8	7,6
Стопе реалног раста БДП,%	3,8	4,2
Потрошачке цене (годишњи просек), %	4,9	3,5

Извор: Фискална стратегија за 2025. годину са пројекцијама за 2026. и 2027. годину

Приликом планирања прихода локална власт је у обавези да исте реално планира, тј. потребно је поћи од остварења прихода за три квартала у 2024. години и њихове процене за задњи квартал те године, што представља основ за њихово увећање, при чему укупан раст прихода не сме да буде већи од номиналног раста БДП (**пројектован номинални раст у 2025. години од 7,6%**). Јединице локалне самоуправе које на основу остварења прихода у току 2025. године, утврде да ће до краја 2025. године остварити приходе изнад укупно планираног износа, моћи ће да изврше корекцију истог у поступку ребаланса буџета уз претходно прибављену сагласност Министарства финансија.

Уколико локална власт очекује приходе по основу донација, апропријације прихода и расхода (извор финансирања 05 и 06) може планирати у складу са очекиваним износом ових средстава. Апропријације прихода и примања, расхода и издатака из извора финансирања 07 - Трансфери од других нивоа власти, 08 - Добровољни трансфери од физичких и правних лица и 09 - Примања од продаје нефинансијске имовине могу се планирати у складу са реално очекиваним приливом средстава по тим основама.

Ненаменске трансфере јединице локалне самоуправе треба да планирају у истом износу који је био опредељен Законом о буџету Републике Србије за 2024. годину („Службени гласник РС”, број 92/23).

Примања од продаје нефинансијске имовине јединице локалне самоуправе треба да планирају само уколико је извесно да ће иста бити остварена у току 2025. године, односно уколико јединица локалне самоуправе у вези остваривања истих поседује закључен уговор или други одговарајући акт у коме је утврђено да је рок остварења истих у 2025. години.

У складу са чланом 5. Закона о буџетском систему приходи и примања исказују се у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима. Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна прописани су рачуни за уплату јавних прихода, тако да сви јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти **треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода**, чиме би се испоштовало уставно начело бруто принципа (члан 92. Устава Републике Србије), а не на подрачуне корисника буџетских средстава.

2) ОПИС ПЛАНИРАНЕ ПОЛИТИКЕ ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ

Пројектована макроекономска политика представља полазну основу у планирању буџета Општине Осечина за 2025. годину.

Приоритет политике општине Осечина у наредном периоду је побољшање организације функционисања установа и јавног предузећа како би се на рационалан начин користили ресурси (финансијски и материјални) приликом пружања услуга грађанима. Успостављање одрживог нивоа расхода корисника буџетских средстава у односу на остварене приходе је, такође, један од циљева за наредни период. Локални јавни приходи имаће приоритет у процесу организације управе у циљу стварања услова за ефикасно администрирање свих пореских облика како би се равномерно распоредио терет пореских оптерећења на све грађане општине Осечина. У вези са тим, намера је да се до краја спроведе реформа локалне пореске администрације, а све у циљу што боље наплате локалних прихода.

Један од приоритета биће рационализација пословања на свим нивоима као и доследно поштовање Закона о буџетском систему, Закона о јавним набавкама и трезорског начина пословања. Такође посебан значај ће имати рад на изради пројеката са којима је могуће аплицирати код одређених финансијских фондова у циљу обезбеђења средстава за њихову реализацију, а који су у функцији развоја пољопривреде, инфраструктуре, социјалне заштите, новог запошљавања, као и свих других облика одрживог развоја заједнице. У том циљу, посветиће се већа пажња праћењу конкурса код министарстава, како би општина благовремено аплицирала за средства, баш као и у 2022., 2023. и 2024. години где су прошли многобројни пројекти код надлежних министарстава.

Достигнути ниво издвајања за подстицаје у области пољопривреде, укључујући и улагања у едукацију пољопривредника и кадровско јачање и техничко опремање стручне службе за саветодавни рад на терену и пружање помоћи пољопривредницима у припреми документације за удруживање и учешће на конкурсима за подстицајна и кредитна средства, ће бити одржан, а позитивни ефекти рационализације и повећане контроле наменског коришћења средстава створити простор за њихово увећање, улагањем у активности предвиђене програмом.

У наредном периоду настојаће се да се повећа ниво инвестирања у одржавање јавне инфраструктуре по јасно утврђеним и јавно објављеним приоритетима, као и да се заврше започети радови на изградњи канализације, као и санацији водоводне мреже укључујући и замену остатка азбестног цевовода. Једна од важних инвестиција која је у плану за наредни период је и изградња постројења за пречишћавање отпадних вода.

У циљу успостављања повољне климе за инвестирање у општини Осечина ради подизања нивоа привредне активности и повећања стандарда и запослености грађана, у границама могућности ће се давати подстицаји новооснованим привредним субјектима и женама предузетницама, као и подстицаји за сваког новозапосленог кроз ослобађање послодаваца обавеза према општини.

У социјалном делу локалне политике планира се одрживост успостављених института, уз пуну сарадњу свих органа и установа која се баве овом облашћу са једне и савета месних заједница са друге стране, у складу са расположивим могућностима буџета. У плану је и израда социјалне карте, у циљу правилније расподеле буџетских средстава за социјална давања.

У границама расположивих могућности и у складу са надлежностима, општина ће обезбедити средства и услове за побољшање нивоа услуга у области здравствене заштите, културе, спорта, туризма, као и за стварање предуслова за почетак развоја здравственог туризма.

Општина ће и наредних година опредељивати средства за набавку бесплатних уџбеника за ђаке прваке, како основце, тако и средњошколце који школовање наставе у општини Осечина.

Поред свега наведеног, и у наредном периоду радиће се на већем укључивању грађана у одлучивању о локалним инвестицијама, како би се омогућило остваривање права грађана на учешће у одлучивању о приоритетима у финансирању локалних јавних инвестиција, а са друге стране испунила законска обавеза локалне самоуправе да укључи грађане у поступак планирања буџета општине.

Предуслови за пројекцију свих локалних параметара су остварење општих макроекономских параметара и политика које се планирају са нивоа Републике Србије, као и реформи у јавном сектору на локалном нивоу.

3) ПРОЦЕНА ПРИХОДА И ПРИМАЊА И РАСХОДА И ИЗДАТАКА БУЏЕТА ОПШТИНЕ ЗА 2025. ГОДИНУ, СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА 2026. И 2027. ГОДИНУ

Полазна основа за процену прихода и примања и расхода и издатака буџета за 2025. годину су укупни приходи и примања остварени у првих шест месеци 2024. године и њихова процена остварења до краја те године, што представља основ за примену горе наведених макроекономских параметара.

Основ за пројекцију прихода и примања и расхода и издатака буџета за 2025. и 2026. годину су процењени приходи и примања и расходи и издаци за 2024. годину, уз примену макроекономских параметара из Фискалне стратегије за 2025. годину са пројекцијама за 2026. и 2027. годину.

Средства за суфинансирање републичких пројеката планирају се у потребном износу по закљученим уговорима са надлежним министарствима.

Процена прихода и примања буџета (извор 01) дата је у следећој табели:

Ек.класиф. прихода	ОПИС	ПРОЦЕНА ОСТВАРЕЊА 2024.	ПРОЦЕНА 2025.	ПРОЈЕКЦИЈА 2026.	ПРОЈЕКЦИЈА 2027.
700000	ТЕКУЋИ ПРИХОДИ	495.190.000	532.824.000	571.720.000	613.456.000
800000	ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ	12.000	12.000	12.000	12.000
УКУПНО:		495.202.000	532.836.000	571.732.000	613.468.0000

Лимити расхода за буџетске кориснике општине Осечина, дати су на бази сагледавања потребних средстава за рад и функционисање буџетских корисника, извршења расхода у 2023. години и првој половини 2024. године, усвојених финансијских планова у 2024. години, као и планираних политика у наредном периоду.

Процена расхода и издатака по директним и индиректним корисницима (из извора 01) дата је у следећој табели:

РАЗДЕО	ДИРЕКТАН КОРИСНИК	ПРОЦЕНА ИЗВРШЕЊА 2024.	ПРОЦЕНА 2025.	ПРОЈЕКЦИЈА 2026.	ПРОЈЕКЦИЈА 2027.
1	СКУПШТИНА ОПШТИНЕ	9.700.000	10.437.000	11.198.000	12.015.000
2	ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ	7.800.000	8.392.000	9.004.000	9.661.000
3	ОПШТИНСКО ВЕЋЕ	3.000.000	3.228.000	3.464.000	3.717.000
4	ОПШТИНСКА УПРАВА	354.122.000	381.035.000	408.851.000	438.697.000
4.01	МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ	80.000	86.000	92.000	98.000
4.02	НАРОДНА БИБЛИОТЕКА ОСЕЧИНА	12.100.000	13.019.000	13.969.000	14.989.000
4.03	СПОРТСКИ ЦЕНТАР ''ОСЕЧИНА''	23.400.000	25.179.000	27.018.000	28.991.000

4.04	ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА "ЛАНЕ"	70.000.000	75.320.000	80.818.000	86.718.000
4.05	ТО "ПОДГОРИНА"	15.000.000	16.140.000	17.318.000	18.582.000
УКУПНО:		495.202.000	532.836.000	571.732.000	613.468.000

**4) ОБИМ СРЕДСТАВА КОЈИ МОЖЕ ДА САДРЖИ ПРЕДЛОГ
ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ЗА 2025. СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА 2026. И 2027.
ГОДИНУ**

Полазна основа за планирање буџета за 2025. годину су остварени приходи и примања, као и извршени расходи и издаци у првих шест месеци 2024. године, као и процена остварења и извршења истих до краја 2024. године.

Обим финансијских средстава за 2025. годину буџетски корисници могу планирати са повећањем за 7,6% у односу на утврђену полазну основу (Упутство за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2025. годину и пројекција за 2026. и 2027. годину), за 2026. годину са повећањем до 7,3% у односу на 2025. годину, а за 2027. годину са повећањем до 7,3% у односу на 2026. годину (Фискална стратегија за 2025. годину са пројекцијама за 2026. и 2027. годину).

Буџетски корисници дужни су да се, при изради својих финансијских планова, придржавају наведеног обима средстава, као и смерница које су дате у даљем тексту овог Упутства.

**5) СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ СРЕДЊОРОЧНИХ ПЛАНОВА ДИРЕКТНИХ
И ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ОПШТИНЕ**

Група конта 41 – Расходи за запослене

Масу средстава за плате (економске класификације 411 и 412) планирати на нивоу масе исплаћених плата у 2024. години.

Средства за плате се планирају на бази постојећег, а не систематизованог броја запослених.

Као и у претходним годинама, и у буџетској 2025. години, не треба планирати обрачун и исплату поклона у новцу, божићних, годишњих и других врста награда, бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима, за директне и индиректне кориснике буџетских средстава локалне власти, као и друга примања из

члана 120. став 1. тачка 4. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17УС, 113/17 и 95/18 – аутентично тумачење) осим јубиларних награда за запослене који су то право стекли у 2025. години и новчаних честитки за децу запослених.

Такође, у 2025. години не могу се исплаћивати запосленима код директних и индиректних корисника буџетских средстава локалне власти, награде и бонуси који према међународним критеријумима представљају нестандартне, односно нетранспарентне облике награда и бонуса.

Група конта 42 – Коришћење услуга и роба

У оквиру групе конта која се односе на куповину роба и услуга, потребно је реално планирати средства за ове намене у 2025. години, водећи рачуна да се не угрози извршавање сталних трошкова (421 – Стални трошкови).

Препорука је да буџетски корисници у буџетској процедури преиспитају и потребу смањења других накнада за рад, које нису обухваћене Законом (уговори о делу, уговори о привремено повременим пословима и др), а све у циљу великих потреба фискалног прилагођавања.

Посебно је приликом планирања ове групе конта потребан крајње реалан приступ и са аспекта Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС“, бр.119/12, 68/15, 113/17, 91/19, 44/21, 130/21, 120/21 – др. закон и 138/22).

Група конта 45 - Субвенције

У оквиру субвенција неопходно је преиспитати све програме по основу којих се додељују субвенције. Приликом планирања средстава за субвенције и њихових намена посебно треба имати у виду све прописе који се тичу државне помоћи.

Група конта 48 – Остали расходи

Приликом планирања наведених расхода, треба имати у виду да се услед недовољног износа средстава на економској класификацији 483 – Новчане казне и пенали по решењу судова, иста повећава смањењем осталих економских класификација, на којима је, због наведеног, неопходно прилагодити преузимање обавеза, како би се на тај начин спречило стварање доцњи.

Класа 5 - Издаци за нефинансијску имовину

У циљу ефикасног планирања, важно је да корисници расходе за текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме (за молерске, зидарске радове, поправке електронске и електричне опреме, замена санитарнија, радијатора и сличне послове),

којима се чува употребна вредност зграда, објеката и опреме у стању које је било у тренутку изградње, односно реконструкције и којима се не увећава њихова инвестициона вредност планирају на апропријацији економске класификације 425 - Текуће поправке и одржавање, док се средства за капитално одржавање (значајни, дугорочни радови на реновирању и унапређењу постојећих објеката и опреме, адаптација, реконструкција, санација и др.) планирају на контима класе 5.

Капитални пројекти

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за Републику Србију, односно локалну власт укључујући услуге пројектног планирања које је саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса.

Капитални пројекти планирају се и укључују у буџет у складу са одредбама Уредбе о капиталним пројектима („Службени гласник РС”, бр.79/2023).

6) ПОСТУПАК И ДИНАМИКА ДОСТАВЉАЊА ПРЕДЛОГА ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА БУЏЕТСКИХ КОРИСНИКА

Приликом израде предлога финансијског плана сви буџетски корисници су у обавези да се придржавају утврђених лимита. Уколико одређени лимит није довољан за реализацију планираних програма и активности у 2025. години, буџетски корисник подноси Захтев за додатна средства, са детаљним образложењем и извором финансирања из кога ће се финансирати додатне активности.

Предлог финансијског плана обухвата:

- 1) Приходе и примања и расходе и издатке за 2025. годину и њихову пројекцију за 2026. и 2027. годину (на обрасцима за програмски буџет који се могу преузети на сајту општине)
- 2) Број запослених – тренутно стање и план за 2025. годину (на неодређено и одређено време), Прилог 1 – Преглед броја запослених и средства за плате (са припадајућим табелама)
- 3) Детаљно писано образложење свих расхода и издатака, програмских активности и пројеката планираних за 2025. годину. Образложење треба да обухвати расходе и издатке по изворима финансирања (навести конкретно за шта ће се трошити средства, а не само називе конта).
- 4) За кориснике који својом делатношћу остварују приходе који се остварују преко рачуна за уплату јавних прихода, процену тих прихода на шестом нивоу економске класификације (у слободној штампаној форми).
- 5) Полугодишњи извештај о учинку буџетских програма за 2023. годину.

НАПОМЕНА: У складу са чланом 16. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему ("Службени гласник РС", број 103/2015, 72/2019,

149/2020, 118/2021 и 92/2023), неопходно је да у предлогу финансијског плана, у оквиру програмског дела, за сваки програм – програмску активност – пројекат, наведете најмање један родно одговоран циљ и одговарајући индикатор за тај циљ, а у складу са Планом поступног увођења родно одговорног буџетирања у поступак припреме и доношења буџета општине Осечине за 2025. годину број 001154700 2024 06420 004 002 400 43 од 27.03.2024. године.

Упутство за припрему буџета за 2025. годину, као и сви наведени обрасци корисницима ће бити достављени и у електронској форми, путем е-mail-а, а могу се преузети и на званичном сајту општине Осечина.

Предлог финансијског плана доставити у штампаном облику, са печатом и потписом одговорног лица буџетског корисника, као и у електронском облику на mail адресу: marijana.despotovic@osecina.com.

Рок за достављање предлога финансијских планова корисника буџета је 15.09.2024. године.

Број: 002281427 2024 06420 004 002 400 043

Датум: 26.07.2024. год.

Руководилац Одељења за буџет и финансије,
M. Despotović
Маријана Деспотовић